

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 24-25/11 2015

Centralsjukhuset Karlstad
Sjukhus

Karlstad
Ort

Medicinkliniken, Kardiologi
Klinik

Ola Ohlsson.....
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Basrapportens text:

Centralsjukhuset i Karlstad har ett primärt upptagningsområde på cirka 180 000 invånare och för länsövergripande verksamheter cirka 275 000 invånare. De internmedicinska specialiteterna är organiserade i tre kliniker, en medicinklinik med 95 vårdplatser, (inkluderande en geriatrik) en njurklinik med 16 vårdplatser, en hjärt- och akutklinik med 47 vårdplatser. Därtill finns en neurologklinik med 48 vårdplatser, bland annat inkluderande strokeverksamhet. Vid Centralsjukhuset i Karlstad finns även en onkologisk och en klinisk fysiologisk klinik med nära samarbete med medicinska kliniken.

Det finns för närvarande 22 ST- läkare, alla är anställda vid medicinkliniken fram till uppnådd specialitet i allmän internmedicin. De senaste två åren har antalet ST-läkare närmast dubblerats.

Verksamheten är tillräckligt allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas. PCI verksamhet finns dygnet runt, liksom en fullständig scopiverksamhet och dialys.

Det finns skriftliga riktlinjer utfärdade av landstingets övergripande studierektor hur ST-utbildningen skall genomföras och utvärderas. Värmlands läns landsting har utarbetat övergripande uppdragsbeskrivningar avseende läkarnas specialiseringstjänstgöring. Dessa

inkluderar vårdgivardirektiv angående specialiseringstjänstgöring, ansvarsfördelning, riktlinjer för ST-läkare samt policy för handledning och introduktion.

Inspektör från Kardiologi:

Det finns god kompetens inom kardiologi på kliniken som organisatorisk ligger i en egen kardiologi/akutklinik. Det finns en klinisk fysiologisk avdelning på sjukhuset där vissa delar av utbildningen sker. PCI verksamheten drivs av privat bolag som svarar för kontinuiteten och PCI jourer. Man får även hjälp att utbilda egna PCI operatörer. Sjukhuset och kliniken lägger sedan en tid in alla typer av pacemakersystem.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Basrapportens text:

Samtliga handledare är specialister i allmän internmedicin plus ytterligare en medicinsk specialitet. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent studierektor finns, utan specificerad tid för uppdraget, som också samverkar med landstingets övergripande studierektor. Kompetens för instruktion och handledning är god. Inom vissa sektioner föreligger enstaka vakanser avseende specialister. Kliniken har fått många sökande till sina ST-tjänster. Det finns fem disputerade läkare, vilka kan fungera som vetenskapliga handledare.

Inspektör från Kardiologi:

Väl fungerande samarbete med röntgenavdelning och laboratoriediscipliner. Samtliga överordnade 14 tjänster är besatta. För närvarande planerar 5 ST-läkare att utbilda sig till kardiologer efter sin specialistkompetens i internmedicin. Ingen har dock påbörjat denna utbildning, men övergripande planer finns, som följer kardiologföreningens direktiv och rekommendationer. En stor del av utbildningen kan genomföras på hemmasjukhuset i Karlstad.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Basrapportens text:

Utrustningen för diagnostik och behandling är adekvat. Kliniken har generellt stora och ändamålsenliga lokaler. Samtliga ST-läkare har tillgång till egen fast arbetsplats med dator. Det finns god tillgång till medicinsk och vetenskaplig information. Sjukhuset tillhandahåller uppdaterade adekvata behandlingsrutiner via nätet.

Inspektör från Kardiologi

Mycket moderna och ändamålsenliga lokaler inom PCI verksamheten, som administreras av kardiologkliniken. Goda konferensfaciliteter med direktkontakt via modern kommunikationsanläggning till Örebro med vilken man i huvudsak samarbetar när det gäller thoraxkirurgiska ingrepp.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Basrapportens text:

De landstingsövergripande direktiven angående specialiseringstjänstgöring, är i varierande utsträckning nedbrutna till lokala skriftliga tillämpningsrutiner på kliniken. Arbete pågår för att förbättra introduktionen till nyanställda läkare. Samtliga ST-läkare har skriftliga individuella utbildningsprogram med varierande utformning. Målbeskrivningen för specialiteten är väl känd och tillämpas i utformningen av utbildningsprogrammen. Målsättningen är att samtliga ST-läkare skall uppnå dubbelspecialisering i allmän internmedicin plus ytterligare en basspecialitet. Verksamhetschefen erbjuder utvecklingssamtal med ST-läkarna årligen.

Hela tjänstgöringen inklusive sidutbildningarna fram till specialistkompetens i allmän internmedicin kan genomföras på sjukhuset. Det finns ingen fastställd struktur för mottagningsverksamheten för ST-läkarna och variationer föreligger beträffande hur mycket mottagningserfarenhet ST-läkaren får under sin ST-utbildning.

Jourverksamheten omfattar 25-30% av årsarbetstiden.

Inspektör från Kardiologi

Kardiologutbildningen följer kardiologföreningens målbeskrivning.

Internmedicinen i Karlstad syftar för det första att ge en bred kardiologisk bas, där samtliga kardiolog ST-läkare förväntas kunna hantera enklare akuta UCG undersökningar nattetid såsom att identifiera pericardvätska, akut klaffdysfunktion och översiktliga kammarfunktioner. Utöver det finns PCI beredskap dygnet runt med erfarna PCI operatörer. Alla ST-läkare i internmedicin tjänstgör upp till två år på hjärtenhet (HIA, hjärtmottagning och PCI-lab. Det finns en separat bakjourslinje inom kardiologi nattetid förutom PCI.

Samtliga ST-läkare får därvid god träning att på egen hand hantera akut kardiologi. Man får tidigt lära sig att bedöma kardiologiska remisser, Alla ST-läkare i kardiologi får dessutom en 3+3 månader placering på Klinisk fysiologiska avdelningen för träning i UCG, arbeteckg, EKG monitorering och tolkning av myocardscintigrafi. De blivande kardiologspecialisterna gör efter sin internmedicinska specialitet 6-9 månaders sidoutbildning universitetssjukhuset i Örebro eller annat universitetssjukhus.

Utöver detta planeras följande i utbildningen:

Universitetssjukhus:

Cirka månad arytmiavdelning

Cirka en månad på sektion profilerad för GUCH för de som vill fördjupa sig i ämnet

2 - 4 månader på THIVA och hjärtkirurgisk enhet

Ev. kortare tjänstgöringspass för erfarenhet i transplanteringsutredningar och omhändertagande post operativt.

Karlstad:

HIA inklusive PCI

Placering på PCI-lab med ev. fortsatt inriktning som PCI operatör

Egen hjärtmottagning med ständig specialistbackup

Lära sig pacemakerkontroller och rutinprogrammering

Lära sig avläsa ICD och basal ICD programmering, eventuellt om intresse finns inrikta sig mot pacemakeroperatör

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning

Varje ST-läkare har en personlig handledare och en individuell utbildningsplan.

Ett fåtal av ST-läkarna dokumenterar sina handledarsamtal regelbundet. Tid för handledning är avsatt 30 minuter per vecka, men utnyttjandegraden varierar. Det finns inte någon enhetlig struktur för upplägget av handledarsamtalen. ST-kollegium för bedömning av ST-läkarnas kompetens genomförs en gång per termin.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Internutbildningen omfattar som regel två timmar per vecka, varav en riktas speciellt till ST-läkarna. Remissgenomgångar genomförs inom vissa sektioner. Kliniken har en generös inställning till deltagande i externa kurser och konferenser Det finns ingen plan hur tiden för självstudier kan utformas.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Det finns landstingsövergripande kursprogram för att uppnå kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete. Den sammanlagda tidsåtgången anges till cirka 10 veckor för kurs och skriftigt arbete.

Uppnådd kompetens bedöms och återkopplas inte systematiskt inom verksamheten.

Övergripande plan för kvalitetsprojekt saknas.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det finns landstingsövergripande kursprogram för kompetensområdena kommunikation och ledarskap.Handledning och uppföljning sker inom ramen för det dagliga kliniska arbetet.

Återkoppling sker inte systematiskt.

ST-läkarna ges möjlighet att undervisa och handleda AT-läkare och läkarstudenter. Det finns ingen ledarskaps-ST eller motsvarande.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Centralsjukhuset i Karlstad erbjuder en allsidig internmedicinsk utbildning för ST-läkare. Verksamheten innehåller ett brett internmedicinskt patientunderlag med ett heltäckande sjukdomspanorama.
- Man har en tydlig ambition att erbjuda en bred internmedicinsk kompetens hos samtliga ST-läkare och merparten av ST-läkarna har också för avsikt att bli dubbelspecialister
- Sjukhuset är välutrustat med god tillgång laboratorieservice och röntgen samt PCI verksamhet dygnet runt. Det finns en onkologisk klinik med tillhörande strålterapi.
- Kliniken har en generös inställning till deltagande i externa kurser och konferenser
- Det finns landstingsövergripande kurser gemensam för ST-läkare och handledare
- Målmedveten och framgångsrik rekrytering av ST-läkare
- Det finns tillgång till specialister inom samtliga medicinska specialiteter
- Det finns en tydlig samsyn mellan ST-läkare -klinikledning, studierektor och handledare när det gäller förbättringsområden.
- Instruktionen när det gäller medicinsk färdighet är välfungerande.
- Kliniken präglas av ett positivt utbildningsklimat och en god stämning
- Andelen jourer för ST-läkarna är väl avvägd
- Föredömliga och ändamålsenliga lokaler
- God tillgång till intern och extern utbildning

Inspektör från kardiologi:

- Kardiologkliniken har en omfattande verksamhet som tillsammans med universitetskliniken ger en bra och heltäckande utbildning till specialistkompetens i ämnet.
- Se i övrigt ovan.

Svagheter

- Uppföljning och dokumentation av kompetensutvecklingen behöver förbättras och omfatta alla ST-läkare
- ST-läkarna utför ej någon konsekvent självskattning av sin kompetens
- Landstingets gemensamma dokument angående ST-utbildningen, är otillräckligt omsatta till lokala tillämpningar
- Det saknas en aktuell uppdragsbeskrivning på kliniknivå för studierektor där uppdraget och omfattningen tydliggörs
- ST-läkarna deltar ej konsekvent i mottagningsverksamheten utanför sin egen kommande andra specialitet. Detta innebär att ST-läkarna får alldeles för liten mottagningserfarenhet och missar däremot inblick och kunskap om bredden i sjukdomspanoramata när det gäller öppenvårdsklientelet.
- Konstruktiv kritik och återkoppling användes i alltför liten utsträckning i utbildningen
- Etablerade och överenskomna metoder för att följa ST-läkarnas utveckling såsom

medsittning eller handledning under mottagning/rondgående saknas

- Struktur för självstudier saknas
- Den teoretiska utbildningen riktad till ST-läkare utnyttjas bristfälligt
- Handledningens innehåll, omfattning och regelbundenhet varierar

Inspektör från Kardiologi:

Se ovan.

Förbättringspotential

- Utarbeta ett introduktionsprogram förslagsvis inom ramen för en ST-läkares kvalitetsarbete.
- Uppföljningen av de internmedicinska kunskaperna bör struktureras exempelvis genom införande av checklista/loggbok som följer målbeskrivningen
- Mottagningsstrukturen behöver optimeras så att samtliga ST-läkare i samråd med sina handledare får tillräcklig erfarenhet och kunskaper om det polikliniska utredningspanoramats inom samtliga internmedicinska grenar
- Möjligheterna till självstudier bör struktureras, exempelvis genom inläsning i anslutning till egen handläggning av ett aktuellt remissfall
- Både positiv och negativ feedback skall ses som en naturlig återkoppling i handledningen och det dagliga arbetet.
- Tillämpning av kunskaper efter genomgångna kurser i vetenskap, kvalitetsarbete liksom ledarskap och kommunikation kan följas upp och systematiseras tydligare i det dagliga kliniska arbetet
- Formerna för den interna teoretiska utbildningen behöver ses över

Inspektör från Kardiologi:

Se ovan.